

Förvalet – ett bra val?

Johan Sjöström

Några slutsatser (2019)

Rapporten visar att ingen behöver vara orolig över att de inte gjort något aktivt val.

Samtliga förval har låga avgifter och flera av de traditionella försäkringarna har under perioden 2009 till 2018 endast gett en något sämre avkastning till en betydligt lägre risk än MSCI:s världsindex

Generellt har dessutom aktieindexfonderna högre avgifter än de traditionella försäkringarna.

Tar man dessutom hänsyn till det dåliga börsåret 2008, och inte bara det bra året 2009, har de traditionella försäkringarna till och med haft en högre avkastning innan avgifter än världsindexet MSCI World med fortsatt lägre risk.

Börsåret 2025 - Orodrivande begrepp i nyhetsrapporteringen

Är vi bra rustade för att vara aktiva sparare – särskilt i en informationsmiljö med mycket brus?

Richard Thaler. Ekonomipris 2017.

Myopic Behavior: Richard Thaler's research on "myopic loss aversion" demonstrated that individuals presented with frequent (e.g., monthly) updates on their investments were more likely to allocate conservatively to low-risk bond funds, as opposed to those shown less frequent (e.g., annual) returns, who allocated more to equities (stocks). The "cost" here is a potentially lower long-term return due to an overly conservative investment strategy driven by short-term market noise.

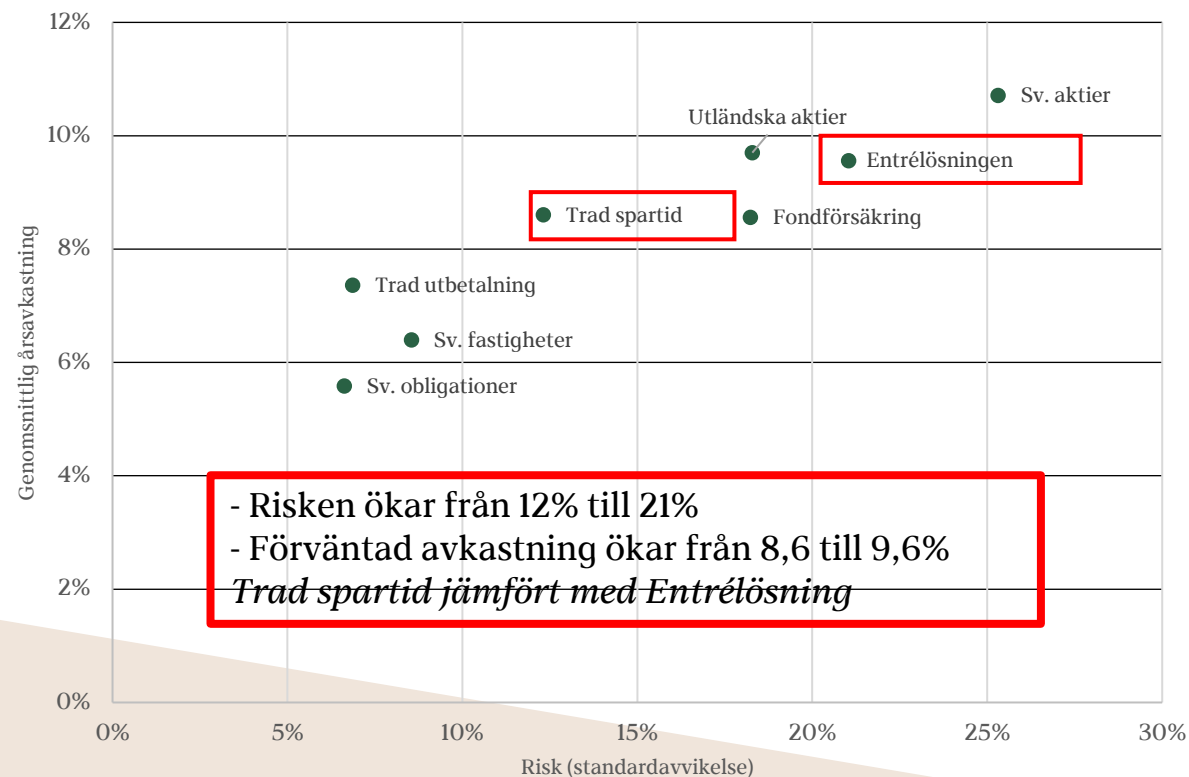
Förvalet är ett konkurrenskraftigt alternativ för förvaltning av tjänstepension

- Möjlighet till hög avkastning under spartiden och ökad trygghet under utbetalningstiden
- Enkelt – vi tar hand om förvaltningen

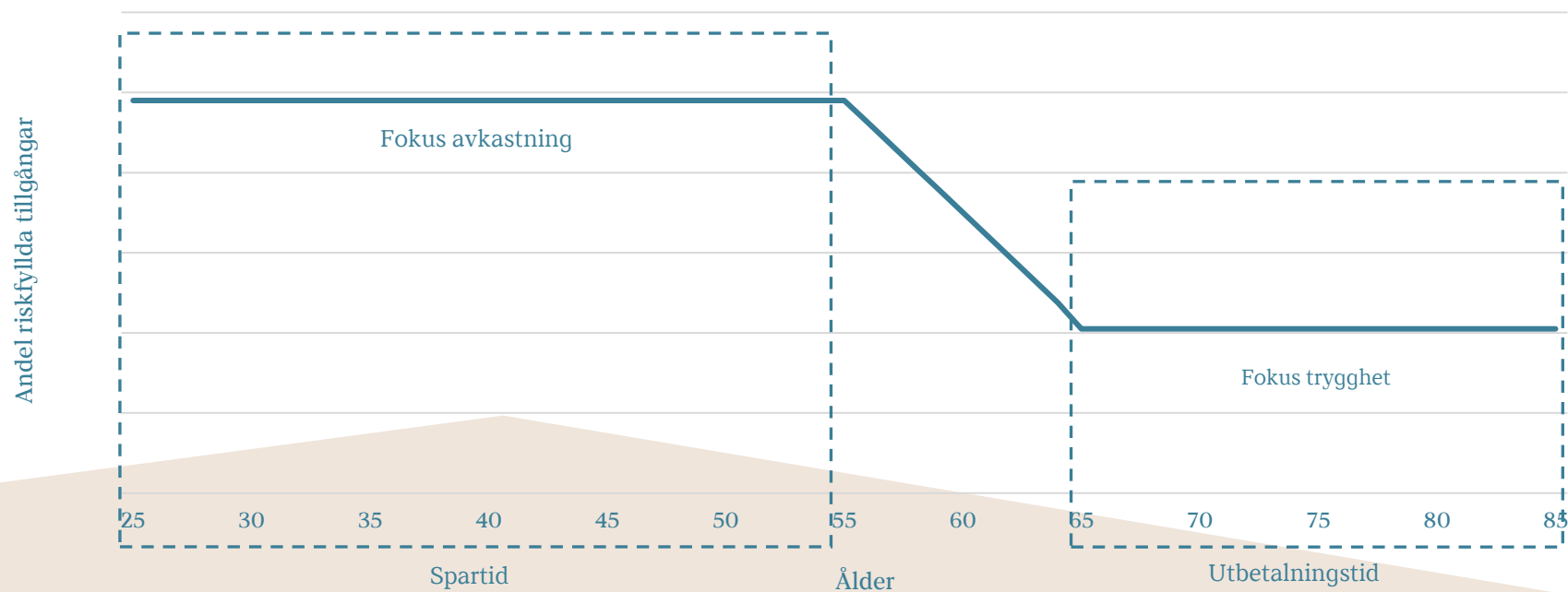
- Diversifierade investeringar i aktier, räntor, fastigheter och alternativa placeringar
- Tillgång till illikvida tillgångar som fastigheter och alternativa placeringar

- Låg avgift
- Det finns en garanti
- Stabila pensionsutbetalningar

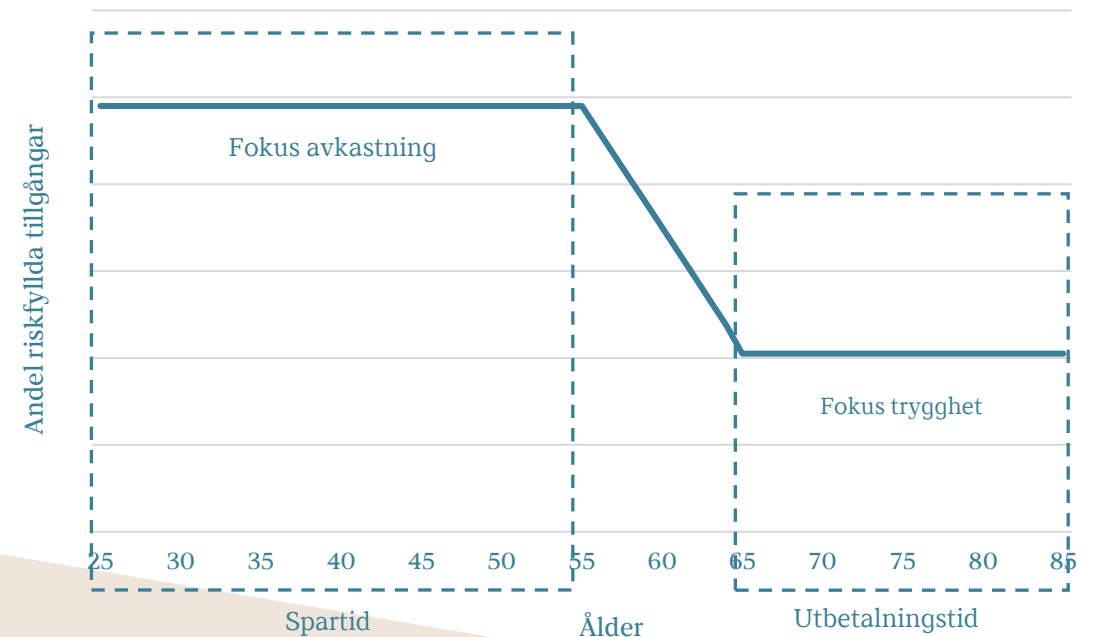
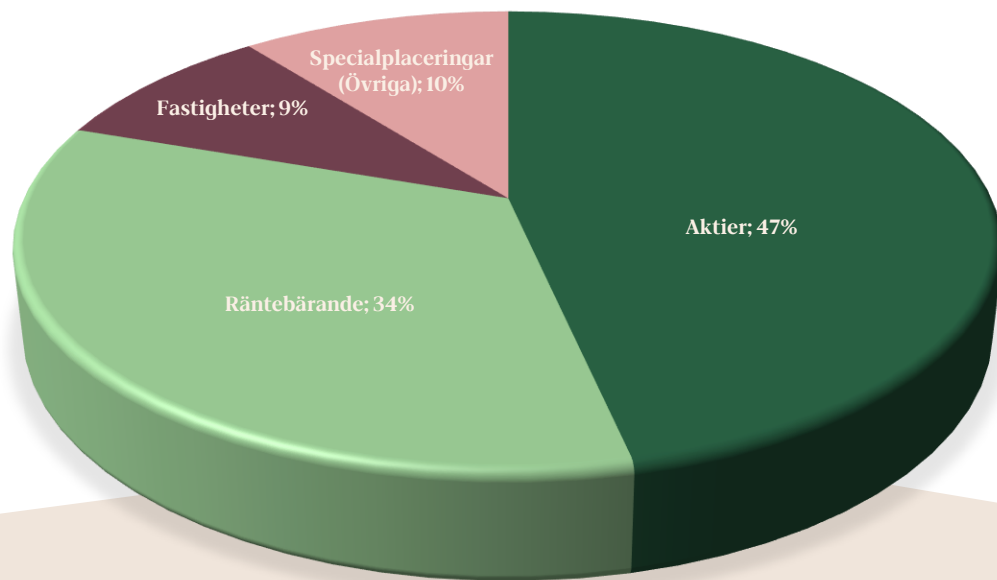
Genomsnittlig årsavkastning och risk (stdav) 1990-2024

Design av KPAs förval

I förhållande till totalportfölj

Bra även för välbefinnandet med traditionell försäkring som utbetalningsprodukt

- **"Run-out-of-money"-ångest:**

- En majoritet av pensionärer fruktar att pengarna ska ta slut mer än de fruktar döden. Denna oro förstärks kraftigt vid börsnedgångar.

- **Wealth Shocks & Hälsa:**

- Kraftiga tapp i aktieportföljen (Wealth Shocks) har visat sig öka risken för högt blodtryck och hjärt-kärlsjukdomar hos äldre, då de saknar möjlighet att "arbeta ihop" förlusten.

- **Trygghet i garanterad inkomst:**

- Pensionärer med livslång, garanterad utbetalning (t.ex. traditionell försäkring) rapporterar högre livstillfredsställelse än de som lever på enbart volatilt fondsparande.

- **Sequence of Returns Risk:**

- Den psykologiska stressen kulminerar vid pensioneringens början, då en börskrasch tidigt i uttagsfasen ger störst negativ påverkan på både kapital och välbefinnande.

Källhänvisning: Allianz Life (2024); American Economic Journal: Applied Economics (2018); Alliance for Lifetime Income.

Ungefär 2/3-del i förvalet

KPA 66%

	Kvinnor		Män		Samtliga	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Kvar i förvalet AP7 Såfa	1 943 000	62,7	2 174 000	63,8	4 117 000	63,2
Eget fondval - 100% AP7 Såfa	188 000	6,1	200 000	5,9	388 000	6,0
Eget fondval - Fondtorget	969 000	31,2	1 034 000	30,3	2 003 000	30,8
Traditionell försäkring (a)	1 000	0,0	2 000	0,0	3 000	0,0
Summa	3 101 000	100,0	3 410 000	100,0	6 510 000	100,0

a. Pensionssparare med traditionell försäkring utgörs här av personer som valt traditionell försäkring i samband med att hen ansökt om pension och under en kortare period därför räknas som sparare med traditionell försäkring innan pensionsbeslutet börjar gälla. Det kan också vara personer som valt att pausa sitt pensionsuttag.

**Trad (förvalet)
har svårt att ta för sig
i nuvarande jämförelser**

Det omedelbara intrycket?

”Mycket pension” (Fondförsäkring)

Valbara försäkringsbolag	Entrélösning			Fondutbud	
	Avgift/år (sek)	Rörlig avgift (%)	Avkastning 2020-2024	Prognosränta	Översikt
AMF	30	0.20	12.73	2.50	Se fondutbud
Folksam LO Pension	65	0.30	10.69	0.00	Se fondutbud
Futur	65	0.30	13.32	2.00	Se fondutbud
Handelsbanken	65	0.30	11.69	0.00	Se fondutbud
KPA Pension	65	0.30	9.50	2.50	Se fondutbud
Länsförsäkringar	65	0.30	10.65	2.00	Se fondutbud
Läraryfonder	65	0.30	10.70	0.00	Se fondutbud
Nordea	65	0.30	12.58	0.00	Se fondutbud
SEB	65	0.30	12.02	1.75	Se fondutbud
Swedbank	65	0.30	17.69	1.50	Se fondutbud

Siffrorna baseras på aktuella uppgifter från försäkringsbolagen per januari 2026 angivna enligt AKAP-KR/KAP-KL/PFA.

”Lite pension” (Tradförsäkring)

Traditionell försäkring

Försäkringsbolaget avgör hur pengarna ska placeras och försäkringstagaren är garanterad en viss ränta.

Valbara försäkringsbolag	Avgift/år (SEK)	Rörlig avgift (%)	Avkastning 2020-2024	Prognosränta	Traditionell försäkring
Alecta	65	0.18	6.78	2.25	Läs mer
AMF	65	0.18	7.04	2.25	Läs mer
KPA Pension	48	0.09	6.01	2.50	Läs mer
Skandia	65	0.19	6.38	2.50	Läs mer

Siffrorna baseras på aktuella uppgifter från försäkringsbolagen per januari 2026 angivna enligt AKAP-KR/KAP-KL/PFA.

Framåt

- Ökad risk under spartid.
- Kommunikation?
 - Tänka helhet, MinPension
 - Minska oro när det svänger på börsen
 - Öka finansiell förmåga
- Rådgivningsbehovet?
 - Inför utbetalningsfasen.

NYA SYNSÄTT PÅ PENSIONSÅDGIWNING

Rådgivningens värdeskapande flyttas från sparande till utbetalning och AI-stödda beslut, vilket skapar konkurrensfördelar

Pensionsrådgivning har historiskt fokuserat på sparande och fondval samt har ofta varit kostsam. Framåt flyttas tyngdpunkten mot planering inför pension och utbetalningsfasen, där ett ökat inslag av AI-verktyg möjliggör mer skalbar och kostnadseffektiv rådgivning för en bredare målgrupp.

Skifte i fokusområdet för pensionsrådgivning

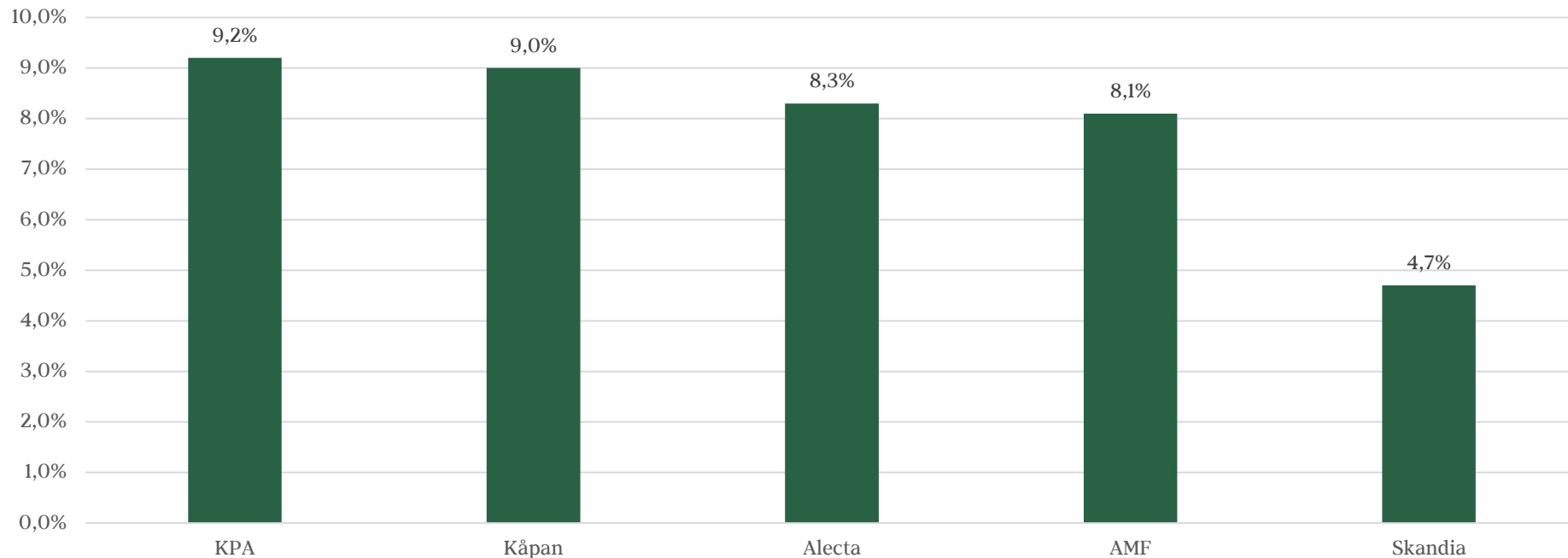
- **Störst värde nära pensionering:** Rådgivning sent i arbetslivet (55–65 år) har generellt större betydelse och är mer unik än tidig rådgivning. Besluten är mer komplexa, situationsberoende och i hög grad individanpassade. I detta skede är rådgivning särskilt värdefullt både för att kunna fånga uppsidor och begränsa nedsidor.
- **Ett underprioriterat område som skapar möjligheter:** Många aktörer fokuserar fortfarande främst på sparandefasen, medan rådgivning kring utbetalningar och uttagsstrategier i pensionen är begränsad, vilket skapar ett tydligt utrymme för differentiering och värdeskapande.

80%

Av pensionsrådgivning förväntas vara AI-driven vid 2030

KPA står sig bra som förval i förhållande till de andra alternativen samt Skandia

Genomsnittlig årlig avkastning senaste 3 åren

Tillsammans ställer vi om Sverige

- Vindkraft och laddstationer i Östersund
- Simhall i Linköping
- Hållbara bostäder i Norrköping
- Satsning på tunnelbana i Stockholm
- Cykelbanor i Göteborg
- Klimatanpassningar i Skåne
- Hållbara bostäder i Lund, Malmö och Trelleborg

